

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОСВІТНЬО-РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РДГУ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ І ВИХОВАННЯ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ПОСТУПУ УКРАЇНИ»**

**28 КВІТНЯ 2022 РОКУ
РІВНЕ**

УДК 373.3.011.3-051:005.336.5

ББК 74.204.2

П- 84

Рекомендовано до друку
вченою радою Інституту проблем виховання НАПН України
(протокол № 5 від 28 квітня 2022 р.)
вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 4 від 28 квітня 2022 р.)

Рецензенти:

Безкорвайна О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації, теорії та історії зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету

Журба К.О., доктор педагогічних наук, професор лабораторії морального, громадянського та міжкультурного виховання Інституту проблем виховання НАПН України

Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Рівне, 28 квітня 2022 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2022. 146 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми освіти і виховання в умовах євроінтеграційного поступу України».

У виданні висвітлюються актуальні проблеми організації освітнього і виховного процесу у закладах освіти, традиції та інновації вищої школи в осмисленні вітчизняного і зарубіжного досвіду, особливості освіти й виховання у цифровому просторі, досягнення і перспективи інклюзивного навчання в Україні та за кордоном.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти
Рівненського державного
гуманітарного університету, 2022.
Укладання.

© Автори статей, 2022

Сучасний викладач має бути виключно уважним як до нових реалій і тенденцій громадського розвитку, так і до нововведень у сфері змісту, форм і методів навчання і виховання. Відповідно інноваційна діяльність повинна характеризувати професійну діяльність викладача.

Стержнем інноваційних процесів в освіті є установка викладача на творчий пошук упровадження новітніх досягнень психолого-педагогічної науки в повсякденну практику, вивчення, узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду, прагнення до освоєння і застосування нових педагогічних технологій, активних форм і нових методів організації навчально-виховного процесу. Це також розробка викладачем нових технологій навчання і виховання і впровадження їх в освітню практику [2].

Отже, підготовка майбутнього вчителя до інноваційної професійної діяльності повинна полягати в актуалізації його особистісних якостей і творчих здібностей, які мотивують його на свідомий професійний розвиток і створення педагогічних нововведень. Інноваційна діяльність невід'ємна від творчості, оскільки вона забезпечує генерацію нових ідей, результатом яких стають інновації. Підготовка майбутнього викладача до інноваційної професійної діяльності повинна ґрунтуватись на знаннях педагогічної інноватики і основ педагогічної творчості, розвитку творчих якостей.

Список використаних джерел:

1. Дубасенюк О. А. Професійна підготовка педагогічних працівників: наук. метод. зб. Київ, 2000. 270 с.
2. Кузьмін С. В. Інноваційна діяльність педагогічного колективу як чинник його розвитку. Київ, 2003. 197 с.
3. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студентів магістратури вищих навчальних закладів непедагогічного профілю. Херсон, 2010. 608 с.
4. Кучерявий І.Т. Творчість – основа розвитку потенційних джерел особистості: навч. посібник. Київ: Вища шк., 2000. 286 с.

УРОКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК РЕСУРС ДЛЯ РОЗВИТКУ МОРАЛЬНО-ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Китрар Віталій Сергійович,

науковий співробітник відділу науково-методичного забезпечення підвищення якості освіти, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ

Розвиток морально-вольових якостей є актуальним предметом досліджень у зарубіжній та вітчизняній науці. Так, ідеї розвитку особистості, її моральних та вольових якостей визначені у роботах Л. Кольберга, Ж. Піаже, Л. Рейда, Т. Рібо., К. Левіна, Р. Гіпсона, Є.Сторра, В.Штейна, Є. Уїлсона; вплив вольової спонуки на розвиток особистості висвітлена в дослідженнях Ч. Шеррінгтона; значення вольових якостей особистості та загартування характеру досліджено в уроботах І. Беха, Г. Ващенко, В. Селіванова, Б. Ясько.

Дослідниця В. Желанова, розглядаючи значення провідних морально-вольових якостей (самостійність й ініціативність; цілеспрямованість й самовладання; дисциплінованість і організованість) наголошує, що воля особистості є одним із її визначальних компонентів та виконує регулятивну, стимуловальну, спонукальну функції, які «зумовлюють ефективність формування навичок навчання й новаторства;

навичок в галузі інформації, засобів зв'язку й технологій; життєві, професійні й кар'єрні навички» [3].

Формування та розвиток морально-вольових якостей здобувачів освіти на уроках фізичної культури — це цілеспрямований процес забезпечення сприятливих умов для навчання, роботи, мотивації, самовдосконалення, формування здатності особисті долати внутрішні й зовнішні перешкоди, готовність завершувати почате, досягати високого результату. Для розвитку морально-вольових якостей здобувачів освіти великий ресурсний потенціал мають уроки фізичної культури, які сприяють:

- формуванню уявлень здобувачів освіти про роль і значення фізичного розвитку, фізичної культури;
- розвитку фізичних якостей (сили, витривалості, гнучкості, активності, стійкості, спритності);
- формуванню морально-вольових якостей (рішучості, організованості, дисциплінованості, наполегливості, цілеспрямованості, сміливості);
- застосуванню загальної фізичної підготовки, спеціальної підготовки та військово-прикладної фізичної культури;
- умотивованості здобувачів освіти до захисту життя і здоров'я, розуміння необхідності фізичного розвитку й фізичної підготовки;
- розширенню знань щодо безпеки життєдіяльності під час освітніх і виховних заходів (уроків, конкурсів, естафет, туристичних походів тощо);
- популяризації серед здобувачів освіти здорового і безпечного способу життя, усвідомленій важливості безпечної поведінки, вихованню культури безпечної життєдіяльності;
- підвищенню соціальної активності учнівської молоді, організації змістовного дозвілля;
- формуванню стійкої мотивації до самостійних занять фізичною культурою і спортом, підвищенню рівня фізичної підготовленості й збільшенню рухової активності;
- залученню учнівської молоді до занять різними видами спорту (зокрема прикладними), які передбачають підготовку до дій у надзвичайних ситуаціях, надання само- та взаємодопомоги [1].

Список використаних джерел:

1. Барановська Л., Коломоєць Г., Китрар В. Фізкультура і спорт як засіб виховання. *Методист*. 2021. № 7 – 8 (115 – 116). С. 16 – 19.
2. Березовська І. В. Особливості розвитку вольових якостей студентів у навчально-професійній діяльності: автореф., дис. к. психол. н. 2007. 18 с.
3. Желанова В. В. Морально-вольові якості особистості як суттєва детермінанта формування «навичок ХХІ століття». *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. соціальна робота»*. 2017. Вип. 2 (41).

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ РОБОТИ ГРУПИ ПODOВЖЕНОГО ДНЯ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХХ СТОЛІТТЯ)

Ковтунович Тетяна Олександрівна,
здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»,
науковий керівник:
к. пед. н., доц. Баліка Л. М.,
Рівненський державний гуманітарний
університет, м. Рівне